

Til lags åt alle kan ingen gjera ...

TIDLIGERE I TIDSSKRIFTET

TONE BERGSET

E-post: tone.bergset@legeforeningen.no

Ganske nylig ble *Tidsskrift for Den norske legeforening* kåret til Årets tidsskrift 2018 av Norsk tidsskriftforening. I juryens begrunnelse kunne vi bl.a. lese at Tidsskriftet kanskje er den fremste eksponenten blant fagtidsskrifter for å vedlikeholde og videreutvikle en fagterminologi på norsk. Vi jobber daglig med denne viktige oppgaven, men litt motbør møter man jo innimellom, som seg hør og bør. Så også i 1929, da Tidsskriftet gikk over til en ny, offisiell rettskrivning (*Tidsskr Nor Lægeforen* 1929; 49: 243–45).

Fagartikler, medisinsk administrasjon, kollegiale spørsmål m.v.

«TIDSSKRIFTET»S SPROG.

Den i «Tidsskriftet»s første nummer for i år bebudede forandring i «Tidsskriftets» sprog er nu kommet i andet hefte. – Da jeg skulde til med dette nummer, husket jeg ikke på dette glædelige budskap – og begynte trøstig på første artikel. Men det var ikke mange linjer jeg var kommet, før den nye sprogrundt virket således på mig, at artiklens faglige indhold blev mig aldeles fordærvet, jeg måtte simpelt hen – for denne gang ialfald – gi op. Istedenfor gav jeg mig – nolens volens – til blot at se igjennem artiklen fra dens orthografiske side – NB. Ikke dens sproglige. For det er vel ikke sprogets, men den såk. rettskrivnings forandring redaktionens glade budskap går ut på – altså for så vidt et galt valgt uttryk for meddelelsen – heldigvis! Det skulde bare manglet at det virkelig var sproget: Nu går vi over til landsmål! Forresten, man vet sig jo aldrig tryg for hvad man kan risikere – men den dag meldes ialfald jeg mig ut av Lægeførenings resp. «Tidsskriftet» – hvis jeg da ikke forinden er død.

Nr. 5 TIDSSKRIFT FOR DEN NORSKE LÆGEFORENING 1929

(TIDSSKRIFT FOR PRAKTIK MEDISIN — NY REKKE)

REDAKTØRER:

For den videnskapelige del: YNGVAR USTVEDT

For den socialmedisinske og faglige del: JØRGEN H. BERNER

Nr. 5

Oslo, 1. mars 1929

49. årgang

Innhold.

Originalartikler:

Bør vi arbeide for bestrålet melk i barneernæringen? Av Christen Johannesssen, Oslo. S. 213. — Akrodyni. Av T. Brandt, La Crosse. S. 221.

Oversikter, referater og praktiske notiser:

Franz Redeker: Kliniske synspunkter ved prognosestillingen ved lunge-tuberkulose. S. 222. — Reiningslinjer for anvendelsen av salvarsanpræparer. S. 226. — Samuel Frankl: Liquorrhoea nasalis. S. 230. — May Mellanby og C. Lee Pattison: Forebyggelse av tandearies hos barn ved vitamin D. S. 230. — S. Perlmann og Werner: Videre erfaringer om eksperimentell blærendannelse hos rotter ved avitaminose. S. 230. — H. Lax og I. Szirmai: Metode til å gjøre blod holdbart til blodsukkerbestemmelser. S. 231. — Overføring av sykdommer ved transfundert blod. S. 231. — Wassermeyer og Schäfer: Endonasal applikasjon av insulin. S. 232. — Adlersberg og Porges: Behandling av diabetes insipidus med pituitrinuspulver. S. 232. — Ludwig Popper og Siegfried Weise: En enkel nitritreaktion i urinen. S. 232. — F. W. A. Weber: Fingerpuls. S. 233. — L. Freund og L. Hofmann: Lys og hørsel. S. 233.

Bokanmeldelser:

Hans Alexander: Frühdiagnose der Lungentuberkulose des Erwachsenen. S. 234.

Hygiene, social medisin, lægeforhold m. v.:

Fortsatte bidrag til Finnmark fylkes medisinalhistorie. Av fhv. fylkeslæge A. Wessel. S. 234.

Fagartikler, medisinsk administrasjon, kollegiale spørsmål m. v.:

«Tidsskriftets» sprog. S. 242. — Chiropraktikken i Amerika. S. 245. — VI nordiske tuberkuloselagmøte. S. 251. — Internasjonal kongress S. 252. — Fortegnelse over godkjente spesialister som er medlemmer av Den norske lægeforening pr. 15. februar 1929. S. 252. — Betalte kontingenter til Den norske lægeforening. S. 257. — Betalte bidrag til Reservefondet. S. 258. — Olav Sommer. Nekrolog. S. 259. — Regnskap for «Norske lærers sykeforsikringsforening» for 1928. S. 260.

Blandede meddelelser:

Nogen minneord om asyldirektør J. A. Selmer. A. C. Vingard. S. 204.

Meddelelser fra Den norske lægeforenings byrå:
Offisielle meddelelser. Universitettsentralretninger. Spesielle stipendier. Ledige poster i sykekasser, kommuner o. lign. Personalia og svar. Små meddelelser. Byrået.

Men det er sandelig galt nok som det tegner; jeg har set på første artikkelen, mere orket jeg ikke. Thi hvad er det ikke for et sammensurium av «rettskrivning» allerede denne ene artikel byr på? dels i behandlingen av de rent medisinske ord, dels i de almindelige allemandsord d. v. s. den såk. officielle rettskrivningen av 1917 eller hvad den nu heter. Det sidste er en side av saken for sig - dens logiske umuligheter er jo kjendt være fra før, hvor den har fåt smuglet sig ind; jeg skal ikke størrre fæste mig ved den - men leilighetsvis kan man jo ikke undgå at bli hængende fast i de værste uhyrligheder.

(...)

Nei det er en frygtelig sørpe altsammen, kjære redaktion - og for den medicinske stand ikke minst et bedrøvelig tidsdekadencens tegn. Av medicineren forlangtes før sprokgundskap og sprogfølelse - og det var vel.

Sarpsborg i januar 1929.

G. Winge

Da «Tidsskriftet» fra 1. januar i år gikk over til den offisielle rettskrivning, var redaksjonen naturligvis forberedt på at det kunde misnøie på enkelte hold. Imidlertid er «reformen» inntil nu kollega Winge optrer, blitt møtt med velvilje, ja en eldre kollega skriver til mig, at det «gleder ham opriktig».

Bestemmende for redaksjonen, når den nu fulgte eksemplet fra andre tidsskrifter, var for det første at det volder besvær for trykkeriet, hvor typografen snart skal sette en artikkelen efter den gamle og snart etter den nye rettskrivning. Men den viktigste grunn er, at når man nu først har en offisiell rettskrivning, så bør den følges uansett om man personlig liker den eller ikke i et offisielt tidsskrift.

(...)

Red.

Publisert: 12. juni 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0366
© Tidsskrift for Den norske legeforening 2020. Lastet ned fra tidsskriftet.no